

HISTORICA OLOMUCENSIA
49-2015

SBORNÍK
PRACÍ HISTORICKÝCH
XXXIX

**HISTORICA OLOMUCENSIA
49-2015**

**Sborník prací historických
XXXIX**

KATEDRA HISTORIE

UNIVERZITA PALACKÉHO OLOMOUC

Univerzita Palackého v Olomouci
Olomouc 2015

Zpracování a vydání publikace bylo umožněno díky finanční podpoře udělené roku 2015 Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR v rámci Institucionálního rozvojového plánu, programu V. Excelence ve vzdělávání, Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci: Podpora časopisů vydávaných na FF UP.

Návaznost, periodicita a anotace:

Časopis *Historica Olomucensia*, Sborník prací historických je vydáván od roku 2009. Navazuje na dlouholetou tradici ediční řady *Acta Universitatis Palackianae Olomucensis – Historica*, Sborník prací historických, která začala být vydávána v roce 1960. Od dubna 2015 je zařazen do prestižní evropské databáze odborných časopisů ERIH PLUS (European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences). Od roku 2009 je na seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v České republice. Od roku 2009 vychází dvakrát ročně, s uzávěrkou na konci dubna a na konci října. Oddíl Články a studie obsahuje odborné recenzované příspěvky věnované různým problémům českých a světových dějin. Oddíl Zprávy zahrnuje především informace o činnosti Katedry historie FF UP v Olomouci a jejich pracovišť či dalších historických pracovišť v Olomouci a případně také životopisy a bibliografie členů katedry. Posledním oddílem časopisu jsou recenze.

Výkonný redaktor a adresa redakce:

PhDr. Ivana Koucká, Katedra historie FF UP, Na Hradě 5, 771 80 Olomouc.
E-mail: ivana.koucka@upol.cz, kouckai@seznam.cz

Redakční rada:

prof. PhDr. Jana Burešová, CSc. – předseda (Katedra historie FF UP v Olomouci),
Mgr. Veronika Čapská, Ph.D. (Katedra obecné antropologie FHS UK v Praze),
doc. Mgr. Martin Čapský, Ph.D. (Ústav historických věd Filozoficko-přírodovědecké fakulty SU v Opavě), prof. PhDr. Jiří Kocian, CSc. (Ústav pro soudobé dějiny AV ČR v Praze), PhDr. Ivana Koucká (Katedra historie FF UP v Olomouci),
PhDr. Marek Šmíd, Ph.D. (Historický ústav FF JU v Českých Budějovicích),
prof. PhDr. Jaroslav Vaculík, CSc. (Katedra historie PdF MU v Brně),
PhDr. Michael Viktorík, Ph.D. (Katedra historie FF UP v Olomouci).

Etický kodex:

Redakce časopisu přijímá do recenzního řízení zasláné články i další příspěvky všech autorů bez rozdílu, pokud splňují stanovené podmínky pro publikování. Garantuje rovněž všem autorům profesionální recenzní řízení. Další podrobnosti etického kodexu jsou uveřejněny na internetových stránkách časopisu.

Internetové stránky časopisu s informacemi pro autory a s obsahem aktuálních čísel:

www.historie.upol.cz/ho.php

Za obsah a jazykovou správnost prací odpovídají autoři.

Editorky© Ivana Koucká, Zdenka Žáčková, 2015

ISSN 1803-9561

Succession, periodicity and summary:

The journal *Historica Olomucensia*, The Collection of History Works has been published since 2009. It follows the long-time tradition of series *Acta Universitatis Palackianae Olomucensis – Historica*, The Collection of History Works, which started to be published in 1960. Since April 2015 the journal has been included in the prestigious European database of scientific journals ERIH PLUS (European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences). Since 2009 it has been on the list of peer-reviewed, non-impacted journals published in the Czech Republic. Since 2009 the periodical has been published twice a year, a closing date is at the end of April and October. The section “Articles and Studies” contains peer-reviewed papers dealing with various topics of Czech and world history. The section “Reports” consists of information about activities of the Department of History of the Philosophical Faculty, Palacký University Olomouc and its projects, or another historical institutes; alternatively also biographies and bibliographies of the Department’s members. The last section of the journal includes reviews.

Editor and contact:

PhDr. Ivana Koucká, Department of History, Philosophical Faculty, Palacký University Olomouc, Na Hradě 5, 771 80 Olomouc
E-mail: ivana.koucka@upol.cz, kouckai@seznam.cz

Editorial board:

prof. PhDr. Jana Burešová, CSc. – chairman (Department of History, Philosophical Faculty, Palacký University Olomouc), Mgr. Veronika Čapská, Ph.D. (Department of General Anthropology, Faculty of Humanities, Charles University in Prague), doc. Mgr. Martin Čapský, Ph.D. (Institute of History, Faculty of Philosophy and Science, Silesian University Opava), prof. PhDr. Jiří Kocian, CSc. (Institute for Contemporary History, Academy of Sciences of the Czech Republic), PhDr. Ivana Koucká (Department of History, Philosophical Faculty, Palacký University Olomouc), PhDr. Marek Šmíd, Ph.D. (Institute of History, Philosophical Faculty, University of South Bohemia České Budějovice), prof. PhDr. Jaroslav Vaculík, CSc. (Department of History, Faculty of Education, Masaryk University Brno), PhDr. Michael Viktořík, Ph.D. (Department of History, Philosophical Faculty, Palacký University Olomouc).

Code of ethics:

The editors accept all received articles into a peer-reviewed process as well as other authors’ contributions without distinction, if they fulfil stated conditions for publishing. Similarly, they also guarantee all authors a professional peer-reviewed process. The other details of the code of ethics may be found at the journal’s website.

Website (information for authors, content of current issues):

www.historie.upol.cz/ho.php

The authors are responsible for the content and the linguistic correctness of the papers.

Editors© Ivana Koucká, Zdenka Žáčková, 2015

ISSN 1803-9561

OBSAH
ČLÁNKY A STUDIE

Lenka Doová <i>Sága o králi Sverrim, aneb dějiny píší vítězové</i>	13
Lukáš Tkáč <i>Vývoj majetkových pomerov nižšej šľachty v rokoch 1300–1500: Na príklade regiónu Oravy</i>	31
Martin Tesař <i>Příhody Václava Vratislava z Mitrovic v kontextu dobových turcik</i>	55
Karla Vymětalová <i>Profesor Dr. Franz Hohegger, řádný profesor klasické filologie na Karlo-Ferdinandově univerzitě v Praze, ředitel Akademického gymnázia ve Vídni</i>	73
Martin Vašíček <i>Studenti Slovanského gymnázia Olomouc 1870–1938</i>	91
Michael Viktořík <i>Obecní volby ve Šternberku v letech 1850–1914</i>	109
Lukáš Novotný <i>Velká Británie a železniční půjčky v Číně v letech 1907–1908. K problému britského vlivu v Říši středu před rokem 1914</i>	127
Veronika Vavrečková <i>Československo-egyptské vztahy v letech 1948–1953</i>	143
Miloš Trapl – Jana Burešová <i>Kontakty Rady svobodného Československa s československým poúnorovým exilem v Austrálii (1948–1968)</i>	165

- Petr Orság
*Alternativní veřejné sféry během komunistického panství
 v Československu: paralelní prostor pro zavržené a vyloučené* 183

RECENZE

- Marcel Martin
 Valachovič, Pavol – Habaj, Michal:
Staroveké civilizácie: Chetiti a Peržania.
 Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Trnava 2014. 207

- David Kalhous
Kniha o Rajhradě. Dějiny města od nejstarších dob.
 Red. K. Altman – I. Durec. Město Rajhrad, Rajhrad 2014. 211

- Terezie Pilarová
 Čapský, Martin a kol.:
Komunikace ve středověkých městech.
 European Social Fund a Slezská univerzita v Opavě, Opava 2014. 213

- Radmila Švaříčková Slabáková
 Lenderová, Milena – Tinková, Daniela – Hanulík, Vladan:
*Tělo mezi medicínou a disciplínou. Proměny lékařského obrazu
 a ideálu lidského těla a tělesnosti v dlouhém 19. století.*
 Nakladatelství Lidové Noviny, Praha 2014. 217

- Michael Viktořík
 Daněk, Radislav:
*Ostravské pivovarnictví v éře kapitalismu. Přeměna tradiční řemeslné
 malovýroby v moderní průmyslovou velkovýrobu (1830–1948).*
 Ostravská univerzita v Ostravě, Ostrava 2014. 223

- Alena Mikulášová
 Letz, Róbert et al.:
*Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov XII a.
 Slováci pri budovaní základov Československej republiky.*
 Literárne informačné centrum, Bratislava 2013. 227

Jana Burešová
 Varinský, Vladimír:
Kapitoly z dejín kolektivizácie na Slovensku (1948–1960).
 Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Banská Bystrica 2014.231

Jana Burešová
 Soukupová, Blanka – Luther, Daniel – Salner, Peter (eds.):
*Mýtus – „realita“ – identita. Socialistické metropole v zápasech
 o novou přítomnost a vizi šťastné budoucnosti.* Urbánní studie, sv. 8.
 Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií, Praha 2014.237

Lukáš F. Peluněk
 Olšáková, Doubravka (ed.):
Niky české historiografie.
Uherskobrodská sympozia J. A. Komenského v ofenzivě (1971–1989).
 Nakladatelství Pavel Mervart, Červený Kostelec 2012.241

Jiří Válek
 Storchová, Lucie a kol.:
Koncepty a dějiny.
Proměny pojmů v současné historické vědě.
 Scriptorium, Praha 2014.245

THE AUTHORS AND SUMMARIES

The Authors and Summaries.....253